

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wtorek, 19 Czerwca,
1 Lipca.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtlu, lub do xiegarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze Informacyjném; w Wilnie, w xiegarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena Roczna: w Rosyli, s pocztą, a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 rub. as. Półroczna, 25 r. as. Bez poczty, dla odbierających w xiegarni Smirdina: Roczna, 45 r. as. Półroczna, 25 r. as. Dla Królestwa Polskiego: Roczna, 55 r. Półroczna, 28 r. as.

Wraz s początkiem przyszłego miesiąca zaczyna się drugie półrocze Tygodnika. Osoby zyczące prenumerować na nie, proszone są o wczesne zgłoszenie się.

Wiadomości krajowe.

Petersburg 1° Czerwca.

NOWINY DWORU.

JJ. KK. MM. Xiążę Następca Tronu Pruski i Jego do-
stojna Małżonka przybyli 13 b. m. do Peterhofu.

— Przez rozkazy dzienne CESARSKIE z dnia 6 b. m. Zostający przy Głównodowodzącym czynną armiją Jenermajor *Dannenberg* 3 otrzymuje urlop do wód Czeskich, dla poprawienia zdrowia, na cztery miesiące—Wykreślony zostaje ze spisów zmarły liczący się w wojsku Jenerałmajor *Habbe*—10 b. m. Otrzymują dymissye: liczący się w wojsku pułkownik *Bistrom* 5, z rangą Jenerałmajora, mundurem i pensją całkowitej gaży—liczący się w jezdzie pułkownik *Kutler*, z rangą Jenerałmajora i pensją całkowitą, według Ustawy 6 Grud. 1827 roku—Kapitan Wileńskiego ganizonu *Spindler* z rangą Majora i mundurem—Wykreśla się ze spisów zmarły, liczący się w wojsku Jenerałmajor *Parfacki*—12 b. m. Jenerałmajor orszaku J. C. Mości *Timiriazew* 1 mianowany Sprawującym obowiązki Wojennego Gubernatora Astrachańskiego, zarządzającym oraz cywilnym wydziałem, s pozostaniem w orszaku, na miejsce Jen.-porucznika *Piatkin*, który, s powodu słabości zdrowia, uwalnia się od obowiązków Wojennego Gubernatora.

— Gazeta Handlowa Petersburska zawiera co następuje: „Niektóre dzienniki zagraniczne mówią o pożyczce Rossyjskiej od 300 milionów rubli assyg. Rząd nasz niema ani zamiaru ani potrzeby zaciągania nowej pożyczki.”

— Sławny wędrownik polarny Kapitan Ross przybył do tutejszej stolicy.

Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu. (w Petersburgu, 1 Maja b. r.)

„Ukazami NASZEMI z d. 15 Października 1832 i 27 Stycznia 1833 roku, ustanowiliśmy w tutejszej Mennicy wybijanie srebrnej monety od 15 i 75 kopiejek, tudzież od 1 $\frac{1}{2}$ rubla s polskim napisem: 1, 5 i 10 złotych.”

„Teraz, pragnąc dokładniej jeszcze zrównoważyć systemat monet w Cesarstwie i Królestwie Polskiem, ROSKAZUJEMY:

1) Warszawskiej Mennicy dozwolnić wyrabiać wzmiankowane wyżej monety zupełnie jednakowej wartości i pod tymże stemplem, z dodatkiem tylko własnego znaku.

2) Według przyłączonego przy niniejszym rysunku ustanowić nową monetę z imperyałowego złota, od 3 rubli złotem, pod nazwaniem trzechrublowych Imperyałów, czyli Czerwonych Złotych Rossyjskich, noszącą ruski napis: 3 *ruble* i polski 20 *złotych*. Próba tych pieniędzy ma być ta sama co i innej imperyałowej monety, a mianowicie 88 $\frac{4}{11}$ dol (części), czyli czystego złota 81 część zolotnika; pozwolona zaś różnica ma być o jedną połowę części, mniej lub więcej, względem ustanowionej wagi. Współ s tēm takoweż pieniądze, zupełnie jednakowej wartości i pod tymże stemplem, powinny być wyrabiane i w Warszawskiej Mennicy, z dodatkiem tylko własnego jej znaku.”

3) Dozwolnić Mennicy Warszawskiej wybijać srebrną monetę z Rossyjskim napisem: 30 *kopiejek* i s polskim: 2 złote, zupełnie tēj samej próby co i wyżej oznaczona moneta od 1 złotego, lecz podwójnej wewnętrznej wartości.”

4) Wszystkie te monety mają mieć obieg tak w Rosyli jak i w Królestwie Polskiem.”

„Złeciwszy Namiestnikowi Królestwa Polskiego uczynić potrzebne o tēm w Królestwie rozporządzenie, wkładamy na Rządzący Senat obowiązek wykonania tego w CESARSTWIE.”

— Przez Ukazy CESARSKIE do Rządzącego Senatu, z d. 25 Maja b. r., w liczbie innych, gubernialny Prokurator Wileński, Radca Dworu *Kalkatin*, podniesiony do rangi Rady Kollegialnego.—*tegoż dnia*, były Jenerał-kontroler Expedycyi Obrachunkowej wydziału wojskowego, łączący się w Heroldyi Radca Tajny *Łagoda*, mianowany Członkiem Rady Kontroli Państwa, z zachowaniem pobieranej gaży 11,000 rubli.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kapituły orderów, mianowani kawalerami orderów: 18 Maja b. r. Ś. Włodzimierza 3 klasy: Radca Rządu gubernialnego Mińskiego, Radca Kol. *Frybess*.—*tegoż orderu* 4 klasy: Akuszer Wołyńskiego Lekarskiego Zarządu Dr. Med. i Chir. Radca Kol. *Wczelka*. — Rady Honor. Radca Grodzieńskiego Rządu gubernialnego *Anisimow* i Radca Rządu obwodowego Białostockiego *Stefanowicz*; Prezydent Konsystorza Rzymsko-Katolickiego Kamienieckiego, Prałat *Ostapowicz* i Kanonik Katedry Żmudzkiej *Rupejko*.—Ś. Anny 3ej klasy, 27 Maja. Zostający przy Warszawskiej Policji Adjunkt *Zagrabiński*.

— N. CESARZ Jmć raczył zatwierdzić w dniu 22 Kwietnia b. r. następane najpowinniejsze przełożenie Najsw. Rządz. Synodu:

„Synod, z obowiązku swego, rozciągając, między innymi, pieczę swoją i na te prawowierne Cerkwie, które się znajdują w granicach Królestwa Polskiego, znalazł, iż ile z jednej strony niedogodności dla miejscowego prawowiernego duchowieństwa i parafijan stawi odosobnione ich od prawowiernego Biskupa położenie: tyle z drugiej, pobyt prawowiernego Biskupa w Królestwie Polskiem byłby pożytecznym dla rychlejszego rozwiązywania prośb, wymagających właściwie decyzji władzy Biskupiej, dla bliższego przewodnictwa nad podwładnym prawowiernym duchowieństwem, dla ustalenia miejscowych środków wychowania dzieci tegoż duchowieństwa i przez to przygotowanie na tameczne duchowne posady bliskich i należycie ukształconych kandydatów, nakoniec dla wystawienia służby Bożej obrządku prawowiernego z właściwą mu zupełnością w środkowym miejscu pobytu znacznej liczby wysokich urzędników tego wyznania.”

„S tych uwag wynika myśl ustanowienia w Warszawie Biskupa, Wikarego Eparchii Wołyńskiej.”

„Z NAJWYŻSZEGO W. C. M. rozkazu, polecono było Eparchialnemu Biskupowi Wołyńskiemu porozumieć się osobiście w tym przedmiocie z Namiestnikiem Królestwa Polskiego.”

„To porozumienie się nadało Synodowi nowe przekonanie we względach wyżej wyłożonych, wzmocnione tą jeszcze uwagą, iż Wikary Warszawski, może, od czasu do czasu, skutecznie dopomagać Eparchialnemu Wołyńskiemu Biskupowi oglądaniem części Eparchii, zawierającej do 1400 Cerkwi.”

„S tych powodów Synod najpowinniej przedstawia na uwagę W. C. M. następane postanowienia:

1) Mianować do Eparchii Wołyńskiej Wikaryusza, z nazwaniem Biskupa Warszawskiego.

2) Biskup ten ma stale mieszkać w Warszawie, ku czemu zbudować tam prawowierną Soborną Cerkiew, wraz s przyzwoitem dla Biskupa i orszaku jego pomieszkaniem.

3) Obowiązki swoje pełnić on będzie według instrukcyi która daną mu zostanie przez Synod, z zastosowaniem do okoliczności jego służby.

4) Dla przewodu interesów kościelnych i do duchow-

nego sądownictwa należących ustanowić w Warszawie Zarząd duchowny, na zasadach podobnych zarządów, istniejących w Rossyjskich Eparchiach.

5) Pieniądze na utrzymanie, na wzór dalszego duchowieństwa w Królestwie Polskiem, Wikary i przy nim służący, mają pobierać s tamecznego skarbu, według przyłączającego się przy niniejszem etatu; zaś na pierwotkowe wydatki ustalenia, wypłacić mu summę przez przybliżenie wyliczoną, której rachunek również przy niniejszem się przyłącza.”

NAJJAŚNIEJSZY PANIE! Synod najpowinniej składając niniejsze postanowienia na uwagę W. C. M., oczekuje na nie NAJWYŻSZEGO Ukazu.”

Na oryginale Własną J. C. M.
ręką podpisano:

Ma być podług tego. MIKOŁAJ.

Petersburg.
22 Kwietnia 1854.

Etat stolicy Biskupiej w Warszawie, wraz, z zarządem, składa się w ogóle s 57miu osób i wynosi rocznego wydatku 49,950 r. ass.

Biskupem Warszawskim i Wikarym Wołyńsko-Żytomirskiej Eparchii, mianowany został przez Ukaz CESARSKI z dnia 6 Maja b. r. Namiestnik Laury Poczajowskiej, Archimandryta *Antoni*.

— 12 Maja b. r. N. PAN raczył mianować Biskupa Pułtawskiego *Nathanaela* Arcybiskupem Pskowskiej 2 klas. Eparchii.

— N. CESARZ Jmć 25 Maja. raczył rozkazać: do 1go Departamentu Rządz. Senatu, na czas odbywającej się licytacji dzierzawy trunkowej w Państwie, przykomenderować Senatorów: 3ej klasy *Bezrodnego* i Tajnych Radców: xięcia *Meszczerskiego* i *Wacenko*.

Nadto J. C. M. rozkazać raczył: w tymże Departamencie Senatu, na cel takowej licytacji, złożyć komplet s Senatorów: Rzecz. Rady Tajnego *Obreshow*, 3 kl. *Bezrodnego* i Radców Tajnych xcia *Meszczerskiego*, *Czeliszczewa* i *Wacenko*.

— Na przedstawienie P. Ministra Sprawiedliwości, N. CESARZ Jmć, 25 Maja b. r. raczył rozkazać oświadczyć MONARSZE zadowolenie, w liczbie innych, Sędziemu powiatowemu Horodeckiemu, (w Gub. Witebskiej), byłemu Rotmistrzowi Województwa Witebskiego *Jaskołd-Klepackiemu*, za odznaczającą się gorliwością służbę i pracowitość.

— Na przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych rozkazem N. CESARZA Jmci z d. 25 Maja, następnymi urzędnicy, za odznaczającą się gorliwością służbę, w liczbie innych, podniesieni zostali do rang: Radcy Dworu: Prokurator Grecko-Unitskiego Duchownego Kollegium, Assesor Kol. *Sierna-Sotowjewicz* — Radcy honorowego: Sekretarz Kancelaryi Podolskiego Cywilnego Gubernatora, Sekretarz Kollegialny *Biernacki* — Sekretarza Kollegialnego: Sekretarz Kancelaryi Wileńskiego Cywilnego gubernatora Sekretarz Gub. *Urazow*, — Sekretarza Gubernialnego: Rejestratorowie Kollegialni: Naczelnik stołu w Kancelaryi Gubernatora cywilnego Grodzieńskiego *Grudiński*, Urzędnik kancelaryi Kijowskiego Wojennego Gubernatora *Andrejewski*, Sekretarz przy Metropolicie Grecko-Unitskim *Bohdaszewski* i Kijowski miejski architekt 14 klasy *Stanzani* — Rejestratora Kollegialnego, Rejestrator Guber. Sekretarz Mohylewskiego lekarskiego zarządu *Zieranin* i kancelarzysta R.-Katolickiego Duchownego Kollegium *Szczepanowski*,

Ukazy Rządzącego Senatu 1 Departamentu.

1) 30 Maja. O wykreśleniu ze służby i nie przyjmowaniu na przyszłość do żadnego urzędowania byłego Naczelnika Bobrujskiej komendy Inwalidów porucznika Antoniego *Wałęjszę*, przekonanego o przyjmowanie od podkomendnych podarunków, używania ich do swych posług i inne wykroczenia.

2) 7 b. m. O wykreśleniu ze służby i nie przyjmowaniu na przyszłość do żadnego urzędowania Chorążego Gwardyjskiej fursztatskiej brygady *Kosiaków*, s powodu kłótliwego charakteru, opierania się ustanowionemu nad nim sądowi i za nadużycia.

3) 9 b. m. Z zaleceniem powszechnie, iżby wszystkie w ogólności publikacje i obwieszczenia od sądownictw i urzędów, na mocy Ukazów 21 Maja 1782 i 23 Grudnia 1785, były przysyłane do drukarni Senatskich, dla wydrukowania ich w Dodatkach do Gazety Senatskiej, za opłatą ustanowioną Ukazem Senatu 31 Grudnia 1822 roku. Nie zabrania się wszakże obok tego artykuły o skarbowych przedażach majątków, licytacjach i dostarczeniach do skarbu, podawać i do innych gazet, jeżeli to za potrzebne będzie uznanem; to się też nie tyczy ogłoszeń prywatnych, ani ogłoszeń od urzędów należących do wydziału Oświecenia publicznego.

4) 12 b. m. O otwarciu Komisji Granicznej Tauryckiej.

— W Pszczole Północnej czytamy: «W nocy na 3 b. m. zszedł s tego świata w Moskwie, w przeciągu kilku godzin po swém do tej stolicy s Petersburga przybyciu, Kanclerz Państwa, xiążę Wiktor syn Pawła *Koczubej*, w 67m roku życia. CESARZ utracił w tym dostojnym mężu wiernego sługę, Rossya dobrego syna. Pamięć xięcia Koczubeja pozostanie zawsze miłą i drogą dla wszystkich prawdziwych synów ojczyzny.»

ZDANIE RADY PAŃSTWA, ZATW. PRZEZ N. PANA W D. 20 KWIETN. B. R. O PRAWIDŁACH REWIZYI I SPRAWDZANIA CZYNNOŚCI DEPUTATSKICH ZGROMADZEŃ SZLACHECKICH, CZYLI DEPUTACYJ WYWODOWYCH.
(Dokończenie.)

17) Gdy niektóre Szlacheckie Deputatskie Zgromadzenia biorą 20 artykuł Przywileju Szlachty w takim znaczeniu, jakoby im przezeń nadane było prawo zapisywania osób do księgi wywodowej, nie wymagając od nich dowodów szlachectwa, byleby Zgromadzeniu Szlacheckiemu tych osób urodzenie było wiadome: przeto zaleca się iż na przyszłość ściśle mają być przestrzegane prawidła, zawarte w artykułach 68 i 83 tegoż Przywileju, które zobowiązują się Zgromadzenia Szlacheckie wnosić do księgi wywodowej samych tylko szlachtę i to nie wprzód, aż gdy będą złożone niewątpliwe dowody Szlachectwa i kiedy z nich wypadać będzie, że proszący ma do tego niezaprzeczone prawo, a to bez względu nawet na nabycie przez niego nieruchomości majątku za przyznaniem dokumentem. 18) Że Deputatskie Szlacheckie Zgromadzenia nie powinny przyjmować za same dowody szlachectwa ani metryk chrześcijańskich, ani spisów rewizyjnych, (ревизскія сказки) ani składanych przez wywodzące się osoby świadectw 12stu szlachty; lecz te ostatnie mogą służyć tylko na wsparcie przepisanych 92m artykułem Przywileju szlacheckiego

dowodów. 19) Że Zgromadzenia Deputatskie Szlacheckie, według brzmienia Ukazów 18 Maja i 31 Października 1818, ludzi, należących do obywateli lub zostających w klasie ludności płacącej podatek, chociażby oni nawet złożyli należyte dowody, nie powinny policzać do stanu szlacheckiego, dopokąd ludzie takowi nie będą wyłączeni porządkiem ustanowionym s pod obywatelskiego poddaństwa, lub s klasy podatkowej. 20) Że gdy NAJWYŻEJ zatwierdzonem 12 Lutego 1828 roku Zdaniem Rady Państwa rozkazano dokładnie oznaczyć istnące familije szlacheckie: przeto wkłada się obowiązek na Szlacheckie Deputatskie Zgromadzenia, iżby, licząc od dnia zatwierdzenia i opublikowania niniejszych ponownych zaleceń w przeciągu sześciu miesięcy, przysłały do Heroldyi spis tych tylko familij, które otrzymały już prawne swego szlachectwa uznanie na zasadach, w pomienionem Zdaniu Rady Państwa wyłożonych, a mianowicie: przez wpisanie do herbarza (гербовникъ), zatwierdzenie Heroldyi, lub dowodami niewątpliwymi, naprzykład: mianowaniem w służbie wojskowej na rangę oficera niższego stopnia, a w cywilnej na rangę klasy *8ej*, o tych zaś, o których w wyżej oznaczonym zakresie Deputatskie Zgromadzenia nie będą miały wiadomości, i dopiero po odesłaniu spisów one otrzymają, przysyłać takowe corocznie, w miarę przychodzenia tych wiadomości do Deputatskich Zgromadzeń. Heroldya zaś, odebrawszy szczegółowe spisy, ma z nich układać ogólny imienny spis czyli listę wszystkich szlachty. 21) Nadto, surowie zaleca się wszystkim Deputatskim Zgromadzeniom, iżby nie wdawały się same w żadne tłumaczenia ani pojaśnienia artykułów Przywileju Szlacheckiego, lecz trzymały się ściśle słów tych artykułów i niniejszych zaleceń, i ograniczały się, według brzmienia 68 artykułu tego Przywileju, roztrząsaniem wywodów tych tylko szlachty, którzy sami, albo ich żony, rzeczywiście w gubernii posiadają, lub posiadali, nieruchomy majątek, lub po wzięciu ze służby dymissyi obrali w niej sobie stałe miejsce pobytu. Takich, mających rangi, Deputatskie Zgromadzenia, mogą bez żadnej przeszkody same wciągać do księgi wywodowej, gdy od nich na rangi, dające szlachectwo, złożone będą patenta, stany służby (послуживые списки), przez właściwą zwierzchność poświadczone i Ukazy dymissyi. Jeżeli oni mają dzieci, należy potrzebować złożenia metryk o prawem ich urodzeniu, stwierdzonych przez Konsystorz. Gdy zaś już wszystkie familie szlacheckie wykryte i do ksiąg wywodowych zapisane zostaną: wtenczas obowiązek Deputatskich Zgromadzeń w tém się jedynie zawierać będzie, iżby do każdego pokolenia familii przyłączać nowonarodzonych, ku czemu także należy potrzebować świadectw metrycznych, przez Konsystorz Duchowne stwierdzonych. Jeżeliby zaś przy takowem zapisaniu nowo narodzonych szlachty do księgi szlacheckiej odkryły się jakiegokolwiek nadużycia ze strony Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia: odpowiedzialność za nie głównie ma spadać, prócz osób mających udział w nadużyciu, na Marszałka gubernialnego, jako szczególnie winnego nieporządków, zachodzących w Zgromadzeniach Deputatskich.

II. Na cel odbywania rewizyi czynności Szlacheckich Deputatskich Zgromadzeń: 1) Ustanowić oddzielne Komisye dla obrewidowania czynności Zgromadzeń Deputatskich w każdej z gubernii gdzie są takowe zgromadzenia. 2) S pod tego prawidła wyłącza się Gruzińskie Szlacheckie Deputatskie Zgromadzenie, które w przewodzie spraw ma

się przewodniczyć postanowieniem Komitetu Ministrów, *NAJWYŻEJ* zatwierdzonem 23 Lipca 1818 roku. 3) W tych Komisjach mają być: a) Prezydentami Sędziowie Sumienia; b) Członkami dwaj zastępcy (кампидамы) na urzędy Prezydentów Izb Sądowych, którzy mieli najwięcej głosów i dwaj Członkowie Zgromadzeń Szlacheckich; i c) Gubernialni Prokuratorowie mają mieć udział w czynnościach Komisyj s prawem, przywiązaniem do ich urzędu. *Uwaga 1.* W gubernijach, w których urząd Sędziów Sumienia nie istnieje, Prezydentami Komisyj mają być najstarsi zastępcy na urząd Prezydenta Izby Sądowej. *Uwaga 2.* Tam gdzie Prezydenci nie są obieralni i gdzie przeto nie wybierają się zastępcy tych urzędów, pozwala się szlachcie mianować z liczby dziedzicznej szlachty osobnego członka do zasiadania w Komisji wespół z dwoma Deputatami Zgromadzenia Szlacheckiego i w takowym razie ma w Komisji prezydować najstarszy rangą. *Uwaga 3.* Deputaci Zgromadzenia Szlacheckiego nie powinni uczestniczyć w rewizji spraw wywodowych, które zostały zdecydowane pod czasem ich urzędowania w temże zgromadzeniu. 4) Dla przewodu spraw w tych Komisjach Minister Sprawiedliwości, za porozumieniem się z Ministrem Spraw Wewnętrznych, ma złożyć kancelaryą s potrzebnej liczby urzędników, której utrzymanie opłacane będzie s summ Szlachty każdej z osobna gubernii. 5) Posiedzenia Komisji mają mieć miejsce w te same dni i godziny, i według tych samych odbywać się prawideł, jakie są przestrzegane w innych sądownictwach i urzędach gubernijalnych. 6) Komisye obowiązane są odbyć rewizyą czynności Szlacheckich Deputatskich Zgromadzeń od czasu ustanowienia onych w gubernijach, po rok 1829, na zasadzie prawideł przepisanych w Przywileju szlacheckim, wydanych w czasie późniejszym pojaśnien i niniejszych zaleceń. 7) Gdy obowiązki Deputatskich Szlacheckich Zgromadzeń określone są *NAJWYŻEJ* udzielonym Szlachcie Przywilejem: przeto Komisye, w moc tegoż Przywileju, mają wypotrzebować od Zgromadzeń Deputatskich następnne wiadomości: a) Czy xięgi wywodowe według formy rozesłanej przy Ukazie Rządzącego Senatu z dnia 25 Sierpnia 1800 roku są ułożone i czy do nich są zaciągnięni wszyscy ci szlachta, którzy posiadają w gubernii majątek nieruchomy i zdołali wykazać swoje szlachectwo dowodami? b) Czy Marszałkowie powiatowi mają ułożone, według formy, wskazanej przez Przywilej Szlachecki, spisy alfabetyczne wszystkich familij szlacheckich, w każdym s powiatów posiadających majątki nieruchome i czy ciż Marszałkowie przesyłali takowe spisy, za swym podpisem, Marszałkom gubernijalnym? c) Czy powiatowi Marszałkowie Szlachty utrzymywali, na mocy Ukazu Rz. Senatu z dnia 25 Sierpnia 1800 roku wiadomości o nowoprzybywających do liczby szlachty w każdym z osobna powiecie i nowonarodzonych dzieciach szlachty płci męskiej i czy przesyłali ich spisy imienne do Zgromadzeń szlacheckich, na cel zaciągnięcia do ogólnej wywodowej Szlacheckiej xięgi? d) Czy ułożona xięga wywodowa była przedstawiana Szlacheckiemu Zgromadzeniu dla przeczytania na ogólnem zebraniu szlachty? i e) Czy zgromadzenie szlacheckie przesyłało kopije xiąg wywodowych do Rządu gubernijalnego, dla strzeżenia jednej z nich w archiwum gubernijalnem, a dla przedstawienia drugiej Rządz. Senatowi również dla chowania w Heroldyi. 8) Przy rewizji samych aktów przewodu spraw w Deputatskiem Zgromadzeniu Szlacheckiem, w przedmiocie uznawania familij

Szlacheckich i wydawania Dyplomatów, Komisye obowiązane są przedewszystkiem przeświadczyć się: a) czy były w czasie właściwym zapisane do prawem ustanowionych xiąg i rejestrów tak prośby wywodowych się, jako i składane przy nich dokumenta? b) czy zapadłe na te prośby wyroki Deputatskich Zgromadzeń zgodne są z zasadami prawa i czy przez wszystkich członków podpisane zostały; c) czy przedstawione dokumenta zgodne są s prawidłami, postanowionemi w 92 artykule Przywileju Szlacheckiego i z niniejszeimi przepisami? i d) czy jest zaprowadzona udzielna xięga, do której powinny być wpisywane wszystkie patenta, jakie były wydane na szlachectwo, z oznaczeniem kiedy mianowicie i komu? 9) Komisye powinny każdego miesiąca donosić Heroldyi o swych czynnościach a Heroldya, w razie zwłoki z ich strony, przedstawi o tém Rządz. Senatowi, dla pobudzenia ich ku wypełnieniu tego obowiązku. 10) Po przejściu każdego roku, Komisye, donosząc Heroldyi od jakiego po jaki czas mianowicie obrewidowane przez nie zostały czynności Szlacheckich Zgromadzeń, przedstawić mają: a) spisy wszystkich szlachty, którzy w okresie już obrewidowanym zaciągnięni są do xiąg wywodowych na zasadach prawa i niesprzecznych dowodów, s przytoczeniem treści samych dokumentów, na których do tych xiąg wnieśeni byli, i b) spisy wszystkich tych szlachty zapisanych do xiąg wywodowych szlacheckich, którzy według brzmienia Przywileju Szlacheckiego i niniejszych przepisów nie mieli do tego prawa, lub których prawa wątpliwemi się okaza, lub też takich, przy zapisaniu których, w samym przewodzie ich sprawy, dostrzeżone będzie uchybienie, nieporządek, albo nadużycie, s przyłączeniem do takowego spisu samych dokumentów, jakie Zgromadzeniu Szlacheckiemu były przedstawione. 11) Lecz gdy następnne odkryć się jeszcze może, że wielu szlachty, posiadających nieruchome majątki i mających stały pobyt w powiatach gubernii, nie złożyły Deputatskiemu Zgromadzeniu dowodów swego szlachectwa i nie byli zapisani do xiąg wywodowych, i stąd roztrząsanie ich wywodów nie może być przedmiotem naznaczającej się teraz rewizji: przeto dla zapobieżenia nadużyciom postanawia się, iżby w każdym mieście Marszałek, Polciemejster lub Horodniczy, Ziemski Sprawnik i Strapczy złożyli komplet i według własnych wiadomości tudzież z ogólnych xiąg powiatowych i miejskich, nie później jak we trzy, po otwarciu swych posiedzeń, miesiące, sporządzili spis poiemienny wszystkich osób, tytułu szlachty dziedzicznej używających, (wylęczając tak nazwaną szlachtę (шляхца) gubernij zachodnich, o której był wydany 19 Października 1831 Ukaz oddzielny) i nie wchodząc w rozbiór dowodów tego tytułu, wypisywali jedynie: a) rangę, imię, imię ojca i nazwisko; b) osoby składające familią i c) miejsce stałego pobytu i posiadany majątek, lub oznaczali że go niema, i takowy spis każdy s tych kompletów ma przedstawić do Deputatskiego Zgromadzenia swojej gubernii.

(Na oryginalne napisano: *JEGO CESARSKA MOŚĆ* zapadłe w Radzie Państwa, na Ogólnem Zgromadzeniu Zdanie o prawidłach odbywania rewizji czynności Szlacheckich Deputatskich Zgromadzeń, na cel dokładnego oznaczenia familij szlacheckich raczył *NAJWYŻEJ* zatwierdzić i wykonać rozkazał. *W zastępstwie Prezesa Rady Państwa* (podpisano) *Mikołaj Nordwinow*. 1834 roku Kwietnia 20 dnia.

— Do Petersburga przybyli: 10 b. m., z Witebska, obyw. pow. Połockiego *Fedorowicz*; s Połocka obyw. Lepelskiego pow. *Hrebnički*. Wyjechali: 10go, do Luncyna, tameczny pow. marszałek *Brzostowski* i dymisyonowany urzędnik 10 kl. *Szadurki*;— 13go, do Paryża, Członek Rady Państwa, Radea Tajny xiążę *Drucki-Lubeczki*; do Jamburga, poseł nadzw. i min. pełnom. przy Porcie Ottom. R. R. St. *Bulieniew*.

Wiadomości zagraniczne.

London 14 Czerwca. Król sprosił liczne towarzystwo do Windsor, gdzie w tym tygodniu odbyć się mają wielkie wycieczki konne.

— W izbie niższej, 10 b. m., zajmowano się dalej rozbiorem bilu o ubogich. Za wzięciem pod rozważę 45 artykułu, upoważniającego komissarzy do zadecydowania jaki rodzaj wsparcia zapewniłby można ubogim zewnątrz parafjalnych roboczych domów, P. Serope wniósł poprawę ażeby naczelnicy parafji zachowali i nadal prawo wspierania ubogich kałeków lub obciążonych wiekiem, tudzież wdów, sierot i nieprawnie urodzonych dzieci, zewnątrz domów pracy, według własnej rozważi; gdyż, będąc na miejscu, lepiej są w stanie wszystko widzieć i o wszystkim sędzić aniżeli komissarze parlamentowi w Londynie. Po długich rozprawach poprawa ta odrzuconą została większością 148 głosów przeciw 40.—Sir S. Whalley uczynił wniosek w celu zniesienia wszystkich podatków pośrednich. Nierówny, mówił, rozdział poborów zmusza wiele rodzin do udawania się za granicę, gdzie wydatkują wszystkie swoje dochody. Dla uniknienia tego, trzeba by wybadać dokładnie wartość wszystkich majątków i obłożyć je podatkami do niej stosownemi; a gdy majątki te, składające się tak z dóbr nieruchomych jak i s kapitałów, umiarkowanym sposobem podatkowane będą, nikt na nierówność poborów nie będzie się uskarżał.

11go, bil o wyzwoleniu żydów odczytano po raz trzeci i ostatecznie przyjęto.

12go, P. Cobbett wniósł nową poprawę do bilu o ubogich, z dodatkiem ażeby ojców nie odłączano nigdy, za przyjmowaniem ich do domów pracy, od ich rodziny i ażeby zniesiono nazawsze zwyczaj strzyżenia ubogim głowy. Atoli, po kilku uwagach lorda Althorp, wniosek ten większością 128 głosów przeciw 17 odrzucono. — P. Robinson uskarżał się na podstępny jakimi naruszane są prawa komór celnych, przez wywożenie drzewa s portów morza Bałtyckiego do Kanady, skąd znouwu sprowadzanem jest jako produkt kolonialny. P. Chapman zaniósł podobnąż skargę na handlujących herbatą, której przywieziono właśnie znaczną ilość do Liverpool z Gdańska. P. Poulett Thompson, prezydent handlowego bióra, uznając niedostateczność ustniejących w tym przedmiocie ustaw, które takich wybiegów dozwalają, dodał, iż co się tyczy herbaty, rząd wcale na podobny wykład praw handlowych nie pozwoli. — P. Bisch wniósł bil mający na celu prosić Króla adressem izby s całym dworem swoim i parlamentem przenosił się od czasu do czasu na mieszkanie do Irlandy.

dy. Mowa jego, miana na poparcie tego wniosku, obudziła śmiech powszechny, i wniosek bez głosowania odrzucono.

— P. Rothschild mianowany został bankierem Dworu Hiszpańskiego.

— Dupin wyjechał stąd do Manchester, Birmingham i Liverpool, i uda się na powrót do Francji 20 b. m. Podczas pobytu w Londynie starał się poznać jak najdokładniej organizacją wszystkich naszych handlowych i morskich zakładów i częste dawał obiady ministrom i wyższym urzędnikom.

— Powiadają iż w skutek dziwnego spisku robotników krajowych przeciw swoim naczelnikom, do 18,000 krawców niemieckich znalazło w stolicy regularne zajęcie.

— *Globe and Traveller*, gazeta ministerialna, ogłasza następujący artykuł o stanie obecnym stronnictw politycznych w Anglii.

«Konserwatorowie, liberaliści, ultra-radikałiści, wszyscy walczą dziś o pierwszeństwo. Stronnictwo konserwatorów, znane inaczej pod nazwiskiem *tory*, ma za sobą większość w izbie parów i obejmuje większą część wyższej arystokracji. Odznaczającą go zasadą jest opieranie się wszelkim zmianom, poszanowanie ku ustanowieniom i formom politycznym uświęconym powagą wieków. Środkami jego są: przewaga głosów w izbie wyższej i wpływ jaki ogromne masy dóbr ziemskich na wybory członków izby niższej wywierają mogą. — Stronnictwo *liberalistów*, inaczej *whigów*, ma za sobą znaczną większość w izbie niższej; liczy na swojej stronie prawie całą średnią klasę ludności, tudzież tych s klasy rzemieślniczej którzy przemysłem i oszczędnością znacznych dorobili się majątków. Zasadą jego jest wprowadzanie skutecznych i obszernych reform, bez narażania jednak spokojności publicznej i bezpieczeństwa własności. Środkami jego, któremi do ulepszeń towarzyskich dąży, są: nieograniczona wolność na wyborach i zapewnienie sobie większości w izbie reprezentantów.— Stronnictwo *ultra-radikałistów*, nader mały posiada wpływ w parlamencie i mało liczy zwolenników w liczbie tych którzy cokolwiek mają do stracenia. W pokoju, gdy handel jest ożywiony i czynność krajowa wielką, stronnictwo to wcale jest bezsilne; lecz w dniach zamieszania i nędzy, massa jego szybko rośnie. Celem jego jest sprawienie ogołowi ludu ulgi, nie zapomocą rozsądnych i prawnych reform, lecz przez zmiany rewolucyjne, z naturą istniejącego rządu niezgodne i bezpieczeństwu własności zagrożające. Stronnictwo *ultra-radikałistów* mało ma wpływu na wyborach parlamentowych i do celu swojego dążyó jedynie może siłą fizyczną i otwartym rokoszem.»

— Oto są niektóre szczegóły o dochodach kościelnych w Irlandyi, gdzie, pomimo ogólnego krajowego ubóstwa i przewagi wiary katolickiej, duchowieństwo protestanckie lepiej jest uposażone niż w samej Anglii.

Według złożonych parlamentowi dokumentów, liczba duchowieństwa protestanckiego w Irlandyi wynosi 810 osób, używających ogółem, licząc na naszą monetę, około 36 milionów rubli ass. dochodu. Jest to dochód średni po 44,000 r. ass. na osobę. Biskup Cork pobiera s tej summy 125,000 r. rocznie; biskup Leighlin 200,000; biskup Cloyne 200,000. Ale za to duchowieństwo niższego rzędu i xięża służbę kościelną odprawujący zaledwie mają po 15 do 20 gwinei na rok. Większa część posiadaczy wielkich beneficjów nie mieszka w swoich parafjach; utrzymuje tylko wikaryuszów, którzy miewają za nich kazania

co niedzieli i to w takim tylko razie jeśli w ich parafiach protestanci rzeczywiście się znajdują. Obok tych szczęśliwych bogaczy, xięża katolicycy prawie umierają z głodu.

W Anglii nadania kościelne mniej są stosunkowo bogate, chociaż w ogólności przewyższają dochód duchowieństwa w całej reszcie Europy. Przynoszą one ogółem 240 milionów r. ass. dochodu, na 7,700 osób, skąd wypada średnia liczba 34,000 na głowę. Na tej massie biskup Durham pobiera około dwóch milionów, biskup Carlisle około miliona, Canterbury milion; ale już biskup Peterborough ma tylko 110,000 r., a xięża rzeczywiście służbę Bożą pełniący zaledwie po 28 do 400 r. ass. rocznego dochodu posiadają.

— 10 b. m. odbyła się w Oxford uroczysta instalacja lorda Wellington na urząd kanclerza tamecznego uniwersytetu. Przy tej okoliczności mianowani zostali pomiędzy innymi honorowemi Doktorami. Prawa hrabia Matuszewie i minister hollenderski P. Dedel.

— Wiadomość o przybyciu okrętu Donegal z don Karlosem do Portsmouth, potwierdziła się. Okręt ten przywiózł razem wyrok regenta, don Pedra, z d. 28 Maja, o zniesieniu wszystkich klasztorów, jakiegokolwiek nazwiska we wszystkich posiadłościach Portugalskich, i o skonfiskowaniu ich dóbr na rzecz skarbu. Tylko sprzęty kościelne i ozdoby mają być rozdzielone pomiędzy inne kościoły.

Münich 10 Czerwca. Zawczora, z rozkazu J. K. M., odbyła się tu uroczysta procesja dla uproszenia deszczu, przed którą niesiono relikwije i posąg S. Benno, co tylko robić się zwykło w ostatniej potrzebie.

Stockholm 9 Czerwca. Król Jmé zawczora, w rocznicę imienia xiążęcia Upland, dawał wielki obiad. Jest o razę rocznicę wstąpienia na tron Gustawa Wazy, Karola XIII, i dzień 25-letniego obchodu wprowadzenia Konstytucyi Szwedzkiej.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Uczony jeden ogłosił ostatnimi czasy statystyczne tablice podatków we wszystkich prawie krajach Europy, s których wypisujemy tu wiadomość następującą:

— W Anglii, każdy pojedynczy człowiek płaci osobistego podatku 75 franków 50 centimów; we Francyi 33 frank. 30 cent.; w Niderlandach 28 fr. 10 cent.; w Szwecyi 20 fr. 30 cent.; w Prusiech 15 fr. 90 cent.; w Sardynii 14 fr.; w Danii 12 fr. 90 cent.; w Hiszpanii 11 fr. 25 cent.; w Królestwie Neapolitańskiem 10 fr. 80 cent.; w Bawaryi 10 fr. 75 cent.; w Anglii 8 frank. 25 cent.; w Rosyi 5 fr. 70 cent.

— W Passagno, ojczyźnie Kanowy, ukończony właśnie został pomnik wielkiego tego artysty, staraniem P. Frere. Jest to świątynia okrągła jak Pantheon Rzymski.

— Ostatnimi dniami umarł w Paryżu znany oręznik Jan Lepage, dziekan swojego cechu, w 88 roku życia. Pogrzeb jego miał się odbyć w d. 6 b. m. Był on już ożnikiem nadwornym Ludwika XVI, a potem i Napo-

leona, i pierwszy wprowadził do Francyi strzelby s pisto-nami.

— W Latoure, dep. Gers, we Francyi, odbyła się 25 Maja inauguracja pomnika wystawionego marszałkowi Lannes, xięciu Montebello.

— W Nowym Yorku, Doktor Mott odbył niedawno szczególną praktykę na jednym krawcu z ulicy Essex-Street, nazwiskiem Frydryk Williams, któremu wydobył z wnętrzości żywego węża. Człowiek ten, znajdując się przed 8 miesiącami w Jamaice, pił wodę ze źródła, na którego dnie spostrzegł potem kilka węży, mających około cala długości. W sześć miesięcy począł czuć w żołądku jakieś niezwykle ruchy i burczenie; w kilka dni później wierzchnia część tego organu zaczęła przybierać nadzwyczajną wydętość. W tymże czasie, apetyt jego tak się natężył, iż musiał jadać obficie po cztery i pięć razy na dzień. Stan ten trwał kilka tygodni, zanim przypomniał sobie źródło s którego w Jamaice pragnienie ugasił; i tu zrodziło się w nim okropne przekonanie, iż ma węża w sobie! Wydętość jego żołądka rosła codziennie i czuł nawet jak zniecierpliwiona gadzina poskakiwała mu we wnętrzościach. Ból s tych skoków i obawa śmierci, która zdawała mu się niechybną, wprawiały go w okropne konwulsye.

Wezwany do chorego Dr. Mott chciał mu naprzód żołądek, w miejscu gdzie wąż siedział, rozciąć. Lecz gdy Williams nie odważył się na tę operacyę, postanowiono starać się o jego wydobyte przez gębę. Przepisano mu jak najściślejszą dyetę, podczas której lekarz nieustannie przy nim się znajdował i gdy wreszcie s poruszeń węża można się było domyślać iż dąży ku gardłu, położono chorego z gębą otwartą, przy której postawiono filiżankę ciepłego mleka. Nagle twarz Williamsa posiniała i wąż ukazał głowę. Wywabiono go jeszcze dalej odsuwając filiżankę, tak, iż dał się wreszcie ręką schwycić i wyciągnąć. Dr. Mott chowa go za rzadką osobliwość. Wąż ten we wnętrzościach Williamsa dosięgł nadzwyczajnego wzrostu i w chwili gdy go wyjęto miał 6 stop i 5 cali długości.

KURS WEXLOWY I PIENIĘŻNY.

Petersburg 1⁶/₂₈ Czerwca.

Na Londyn	na 3 m. pens	10 $\frac{1}{2}$.
— Hamburg	— 65 d. sz. bko.	
— — — — —	— 3 m. —	9 $\frac{1}{2}$.
— Paryż	— 70 d. cent.	
— — — — —	— 3 m. —	112.
— Amsterdam	— 65 d. censów	
— — — — —	— 3 m. —	53 $\frac{1}{2}$.
Rubel złoty	3 r. 70 k.	
— srebrny	3 — 58 $\frac{1}{2}$ —	
Dukat nowy	r. k.	

Londyn 17 Czerwca. Kons. 92 $\frac{1}{8}$; Ross. poź. 1833 97 $\frac{1}{2}$.

Paryż 16 Czerwca. 5 procent. 106—35—3 procent. 78—30.